

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 292. szám.

Hirdetési árak:

Egy napra ———— 10 ft.
Félévre ———— 6 :
Negyedévre ———— 3 :
Egy hónapra ———— 1 :
— Egy szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Csütörtök, december 21.

Az osztrák válság és Magyarország.

A legnagyobb szíveséggel adunk helyet lapunkban a jelen komoly politikai helyzetre vonatkozó, következő nyilatkozatoknak, melyek egy előkelő politikustól származnak s melyeket a „P. C.” révén vettünk.

Magyarország legfontosabb ügyei évek sora óta az osztrák zavarok befolyása alatt állnak. Mig parlamentben s kormánykörökben az állandóság minden feltétele adva volt, Ausztriából az árvíz egy hulláma csapott át hazánkba és zavart hozott egy a pártviszonyokba, mint a politikai kérdésekbe. Ausztriában a különböző pártok a gazdasági kiegyezést a presszió eszközeként használták a változó kormányok elleni harcban. Midőn a németek sértve érezték magukat a nyelvrendeletek miatt, minden hatalmukkal a kiegyezésre vetették magukat, mert tudták, hogy az osztrák kormányok részére abból keletkeznek a legnagyobb zavarok. Most, midőn viszont a csehek panaszkodnak a nyelvrendeletek megszüntetése miatt, ők vetették magukat teljes erővel a kiegyezés parlamenti tárgyalása ellen, mert tudják, hogy a kormány nem teheti magát túl a nehézségeken.

Igy tehát valószínű, hogy Ausztriában már ma vagy holnap kormányválság tör ki. Clary gróf be fogja adni lemondását, megkapja felmentését s helyére egy másik semleges férfit jön. Hála a magyar miniszterelnök határozottságának és államférfiúi bölcsességének, mitől sem kell félni, hogy az osztrák válság zavarni fogja a magyar politika menetét. Azelőtt minden változás, mely Ausztria kormánykörében történt, mindenesetre erősen befolyásolta, mint már említettük, a magyar állapotokat.

Ez ma már nincs így, mert a magyar miniszterelnök a magyar ügyeket el tudta választani az osztrák zavaroktól. Magyarországon az összes kiegyezési ügyek szentesített törvényekkel el vannak intézve és a kvóta is keresztül lesz vive a parlamentben, dacára a nehézségeknek, melyeket a szélsőbal ma még csinál. Igaz, ha Ausztriában a képviselőház munkaképessége lekötözve marad, akkor a kvóta végleges rendezéséről szó sem lehet. Amde ez esetben átsegít a dolgon a király döntése s azután Magyarországra nézve nem létezik több kiegyezési kérdés.

Bármely történést tehát Ausztriában, Magyarországot Széll miniszterelnök abba a kellemes helyzetbe juttatta, hogy nyugodtan nézheti a dolgok fejlődését a Lajtán túl. Kellemetlen és sajnos ugyan, hogy Ausztriához való vonatkozásainkban többféle provizórium uralkodik, de ennek nem Magyarország az oka és nem Magyarország lehet az, mely a kellemetlen viszonyok alatt szenved.

Szentesített törvények. A király szentesítette az 1899. évi XL. törvényeket az 1900. évi első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról; — az 1899. évi XLI. törvényeket a vízmunkálatokról, az ut- és vasutépítésnél alkalmazott napszámokról és munkásokról; — az 1899. évi XLII. törvényeket a gazdasági munka-vállalkozókról és segédmunkásokról; — az 1899. évi XLIII. törvényeket az 1900. évi népszámlálásról; — az 1899. évi XLIV. törvényeket a m. kir. postatakarékpénztár elhelyezése céljából emelendő épületről és végül az 1899. évi XLV. törvényeket a szigetvár-kaposvári helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában.

A „T. G. E.” 1899-ben.

Nagybecskerek, december 20-án.

Gróf Csekonic Endre v. b. t. tanácsos, a torontálmegyei gazdasági egyesület elnöke, az egyesület 1899. évi működéséről a következő jelentést terjeszti a december 29. iki közgyűlés elé:

Tisztelt közgyűlés!

A torontálmegyei gazdasági egyesület 1899. évi működéséről szóló jelentésem, midőn az alábbiakban tisztelettel a közgyűlés elé terjesztetem, nem mulasztatom el előzőleg hangsúlyozni azon örvendetes körülményt, hogy egyesületünk irányában a bizalom oly fokozódó mértékben nyilvánlik meg az egész gazdaközönség, de különösen a kisgazdák körében, hogy immár gazdaközönségünknek minden osztálya egyesületünknek valódi érdekképviseletének tekinti, amennyiben kérdésért, tanácsért, közvetítésért vagy közbenjárásért a gazdaközönségnek minden rétege vagy szövevényében irántuk állandóan felkeresi egyesületünket; bajaira pedig a mi révünkön kérnek orvoslást. Ezen örvendetes tény midőn bejelentem a tisztelt közgyűlésnek, egyben hangsúlyozom annak rendkívüli fontosságát, mert ennek alapján reményemet lehet abba helyezni, hogy sikerülni fog vármegyénk mezőgazdasági kulturáját felvirágoztatni segítenünk.

Az egyesület működésének főbb mozzanatait a következőkben tárom fel a tisztelt közgyűlés előtt.

Elsőben is a vármegyei állattenyésztés érdekében kifejtett akciókról óhajtok megemlékezni. Midőn azonban ezen ténykedésünket körvonalozom, a legnagyobb elismerés hangján kell megemlékezem földmivelésügyi miniszterünkről: dr. Darányi Ignác ur ő Nagyméltóságáról. Az ő hathatós támogatása és Pirkner János országos állattenyésztési főfelügyelő ur lelkes ügybuzgósa folytán határozottan állíthatom, hogy vármegyénk kisgazdái szarvasmarha tenyésztésében az 1899. év forduló esztendő képez. Ugyanis a földmivelésügyi miniszter ur ő Nagyméltósága az elnökség kérelmére ez évben összesen 58 ezer forint 4%-os kölcsönt bocsájtott egyesületünknek rendelkezésére azon célból, hogy ezen kölcsönösszeget szarvasmarhák vásárlása céljából egyesületünk megyebeli kisgazdáknak kölcsönként ismét kiadhassa. A kölcsön kiosztás immár meg is történt s abban a következő községek kisgazdái részesültek:

Község	Kisgazdák	8000 ft.
Kiskomlósi	5600	"
Nagyfőszegi	2600	"
Nagykomlósi	17200	"
Zsombolyai	6000	"
Jánosföldi	7000	"
Csenei	4400	"
Nagyteremiai	50800	"

A kölcsönösszegekből fennmaradt még 7200 forint, mely összegnek a kiadása Nagy-Becskek város kisgazdáinak ígertetett oda. A kölcsönök kiosztásánál az elnökség a legnagyobb óvatossággal és a legnagyobb körültekintéssel járt el s minden egyes esetben szem előtt tartotta azon irányelveket, melyeket az ez évi április hó 29-én és az ez évi szeptember hó 11-én megtartott igazgató-választmányi ülések a kölcsönök kiosztására vonatkozólag követendő eljárásaként az elnökségnek körvonaloztak.

A kölcsönben részesült kisgazdák részben már meg is vásárolták a teheneiket. E célból egyesületünk az érdekelt kisgazdákkal a tavasz és az ős folyamán az egyesületi titkár vezetése alatt egy-egy kirándulást rendezett Bonyhádra és Hőgyészre s ezen kirándulások alkalmával vásároltak:

a kiskomlósi gazdák 49 db tehent és előhasas üszőt	7096	ft — kr. ért.
a n.-tőszegi gazdák 32 db tehent és előhasas üszőt	4618	" — " "
a n.-komlósi gazdák 11 db tehent és előhasas üszőt	1443	" — " "
a zsombolyai gazdák 60 db tehent és előhasas üszőt	9970	" 50 " "
a csenei gazdák 27 db tehent és előhasas üszőt	5400	" — " "
Összesen	179 dbot	28527 ft 50 kr. ért.

A nagyteremiai, jánosföldi és nagybecskerei kisgazdák az 1900. év folyamán fogják

a tehén bevásárlást eszközölni, ugy szintén a fentebb említett községek azon gazdái is, kik ezideig azt még nem eszközölték.

A tenyésztés apaállatok közvetítése az 1899. évben nagyrésztben már kiesett az egyesület ügyköréből, amennyiben a tenyésztés kivételével ezeknek beszerzését a földmivelésügyi miniszteriumnak hivatott organuma, a temesvári állattenyésztési kerületi felügyelőség teljesíti.

Az egyesület közvetítésével az alábbi községek szerezték be apaállataikat:

I. Tenyésztőket:

Község	3 drbot.
Sárafalva	2
Török Kanizsa	1
Szent Péter	2
Román Ecseka	2
Károly Liget	3
Jánosföld	1
Keresztes	2
Nagy-Tőszeg	2
Vég Szent-Mihály	2
T.-Józseffalva	2

Összesen 20 drbot.

II. Tenyésztőket:

Község	2 drbot.
Fény	2
Jánosföld	1
Uj Szent-Iván	2
Tolvádia	2

Összesen 7 drbot.

III. Tenyésztőket:

Község	2 drbot.
Felső-Muzslya	8
Román-Petre	2
Ferdinándfalva	6
Szent-Péter	4
Czrepája	2
Ernestháza	2

Összesen 24 drbot.

Tenyésztők beszerzésére az egyesülettől a következő községek részesültek az 1899. évben kamatmentes kölcsönben:

Román-Ecseka 540 ft és Román-Kécsa 700 ft.

A lótenyésztési alaptól kölcsönt kapott az 1899. évben:

Párdány község 600 frtot.

Ugy a bikaközvetítés, mint a lótenyésztési alaptól csak a fenti összegek maradtak az 1899. évben rendelkezésre, ezen alapok többi pénze már az előző években kölcsön adatott a községeknek.

Ez ügygyel kapcsolatban megemlítem azt is, hogy az állami fedezett állomások beosztásánál az elnökség kellő mértékben érvényesítette befolyását és sikerült kieszközölnie, hogy az állami mének az 1900. évben ismét szaporíthatni fognak. Sajnos azonban, még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy elegendő állami ménnel rendelkezni. A lótenyésztési ügyeket illetőleg meg kell emlékezni a takonykorról, mely megyei lótenyésztésünkre az elmúlt években nehezedett. Örömmel konstátalom, hogy a közigazgatási hatóságok energikus munkálkodása folytán ezen vészes kórtól immár nagy részben megtisztult vármegyénk s így immár nem fog fenn szűksége a tervszerűen elkészített kötelező lóbiztosításról szóló megyei szabályrendelet életbe léptetésének sem, mindazonáltal egy a hatóságok, mint a társadalmi ténykedésnek éber szemmel kell virrasztani e veszedelem kórágya felett, hogy ily módon annak meggyékéből kikapcsolható teljes mérvben eszközölhesük.

A megyei lótenyésztés érdekében ténykedésünk kapcsán tisztelettel jelentem a közgyűlésnek, hogy az egyesület által Béga-Szent-Györgyön létesített mezőhegyesi tájfajta fiókmentelep ez évben már működésben volt. A fiókmentelep számára szükséges épületek átalakítási költségeinek fedezésére az elnökség a lótenyésztési alaptól 1500 ft kamatmentes kölcsönt adott a községnek. Ezen tájfajta tenyésztésben használva volt ezen évben 9 db ménlő, az 1900. évben azonban már ezeknek száma 11-re fog emelkedni. Azt tán mondanom is felesleges, hogy az egyesület ezen ténykedéséért Béga-Szt. György és vidéke jövőben lótenyésztésének megvetette biztos alapját.

A béga-szentgyörgyihez hasonlóan ez évben Török-Becsén is óhajtott az egyesület egy tájfajta tenyésztést kreálni, sajnos azonban, hogy ez nem volt megvalósítható, amennyiben Meső-

A hivatalos melléklet nélkül.

hegyes ez évben nem rendelkezett erre a célra annyi alkalmas ménnel, ahányra szükség lett volna az esetben, ha a tájfajta tegyésztes Török-Becsén ez évben létesítettett volna. Ennek a létesítését tehát az elnökség az egyesület jövő sűrűs feladatai közé sorozta.

Azon meggyőződéstől áthatva, hogy az ok-szerűen üztöt baromfi tenyésztés főként a kis gazdák számára határozottan a legjövődelműbb termelési ágat képezi, ennélfogva a kisgazdák között a fajbaromfi törzsek után befolyt szaporulatokat adtuk át ismét más tenyésztőknek. A miniszterium egyik szakfőnökének a felszólítása folytán továbbá e téren oly módon is ténykedett az egyesület, hogy valamennyi járás egy-egy községében összeirattuk azon baromfi tenyésztő gazdákat, kik a tulajdonukban levő összes him-nemű baromfiat hajlandónak mutatkoztak becse-relni a miniszteriumnak, ott azonban ezen ügy még nem nyert elintézést.

A baromfi-tenyésztés fejlesztésére vonatkozó ténykedése volt továbbá az egyesületnek, hogy vasárnaponként az egész tél folyamán vármegyénk községeiben szakelőadásokat tartatott Geiduschek Ignác nagybecskereki fajbaromfi tenyésztővel.

(Folytatjuk.)

HIREK.

Tájékoztató.

December 22. Városi közgyűlés.

December 24. Sakkör közgyűlése.

December 31. Kereskedő ifjak szilveszter estélye. Szőnyeggyár állandó kiállítása Hunyady-utca 6.

Január 6. Jótékony nőegyleti bál.

Január 13. Pénzügyi tisztviselők bálja.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

— **Városi közgyűlés.** Holnap, pénteken délután 3 órakor rendkívüli közgyűlés lesz a városházán, melynek egyetlen tárgya a szegényügyi szabályrendelet tárgyalása.

— **Jótékonyk.** Kónya Ferenc helybeli papucskészítő 23 pár meleg lábbelit küldött a rendőrkapitányhoz azzal, hogy azokat arra szorult szegények közt szétosztassa.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A révaujfalusi szerb nők jótékonyk egyesületének alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Szilveszter-estély.** A torontáli vasutak dal-egylete 1899. évi december hó 31-én a Klein-féle vasuti vendéglőben dallal, világpostával, tombolával és táncal egybekötött zártkörű Szilveszter-estélyt rendez. Belépti-díj: személyenkint 1 korona. Kezdeté este pont 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. — A tiszta jövedelmet a zászló-alap javára fordítja a rendezőség. A hölgyek felkértenek, hogy egyszerű ruhában jelenjenek meg.

— **Desseffy püspök és a századforduló.** Ma érkezett meg a nagybecskereki parochiára Desseffy Sándor püspöknek, egyházmegyénk fejedelmének körlevele, amelyben a főpásztor a század bekövetkező esztendejének egyházi megünneplése iránt rendelkezik. Elrendeli a körlevélben, hogy ez utolsó napján éjjeli mise tartassék és ugyanekkor egy óra hosszan át szóljon az összes templom valamennyi harangja. A püspöki körlevél ekkép hangzik: A jelen év utolsó napján tartandó ájtatosságra nézve a következőket rendeltem: Az esteli órákban tartani szokott hálaadó isteni tisztelet ebben az évben is épúgy megtartandó, amint eddig megtartották. Azonkívül, a szent Atya legkegyelmesebb engedélyével minden templomban és kápolnában, ahol a legméltóságosabb oltáriszentség őriztetik, úgy az idén, mint a jövő esztendőben december 31-én éjjelkor imádásra kiteendő és előtte szentmise tartandó, minden plébánia-templomban december 31-én éjjelkor az összes harangok egy teljes órán át meghuzatván, a szentségtartóba kitett oltáriszentség előtt január 1-re előirt szentmise bemutatandó, megengedtetvén a híveknek, hogy ebben az időben az Ur testét magukhoz vehessék. — Kelt Budapesten, Urjövét második vasárnapján. Sándor, püspök.

— **A torontálmezei gazdasági egyesület f. hó 29-én délelőtt 10 órakor tartja rendes félévi közgyűlését a vármegyeház nagytermében.** Ezt megelőzőleg, délelőtt fél 10 kor az igazgató-választmány ülészik. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki jelentés az egyesület 1899. évi működéséről.
2. Taglétszámi ügyek, új tagok felvétele.
3. Jelentés az egyesületi pénztár s az egyesület kezelése alatt levő lötenyészési és bikaközvetítési alapok állapotáról.
4. Az alapszabályok 11. §. b) pontja értelmében a számadások megvizsgálása céljából az igazgató-választmány által kiküldött bizottságnak a bejelentése.
5. A segédtitkári állás rendszeresítése és betöltése.
6. Az 1900. évi költségleíranyzat megállapítása.
7. A „Gazdák Biztosító Szövetkezete” tárgyában előterjesztés.
8. Az egyesület ujonnan kidolgozott alapszabályainak a bemutatása.
9. Miniszteri leiratok s társesegységek megkereséseinek bemutatása.
10. Folyó ügyekről szóló jelentés.
11. Indítványok.

— **Pénzügyi tisztviselők bálja.** A nagybecskereki pénzügyigazgatóság tisztviselői az idei farsangon fel akarják eleveníteni a régi pénzügyi-bált, a melyek a legjobban szoktak volt sikerülni s kedélyességben, fesztelenségben föl-vették a versenyt bármely más mulatsággal. A bált január 13-án tartják meg.

— **Megnyilt a korcsolyapálya.** A napokig tartó kemény hideg következtében végre be-fagyott a korcsolyapálya s a pénzügyi palota előtt sárga kék zászlócska hirdeti, hogy Halifax hívei már a mai naptól kezdve áldozhatnak sportszenvedélyüknek. Nagy az öröm a fiatalság körében már csak azért is, mert tavaly alig lehetett egyszer-kétszer korcsolyázni s máris elolvadt a jég. Az idén azonban állandónak ígér-kezik, de azért aki nem bizik a télben, jól teszi, ha addig élvezi a jeget, a mig megvan, mert könnyen jöhet olyan idő, hogy a jég csak — volt, mint azt a tapasztalat is bizonyítja a mi délvidéki időjárásunk mellett.

— **Vívóverseny.** A már említett Agrima féle vívóverseny, melyre a legnagyobb valószínűség szerint eljönnek Nagybecskerekre Szigeti Benedek Gyula és Vermes Lajos mesterek is, nem 24 én, hanem karácsony másodnapján, december 26-án folyik le az atletikai klub helyiségében.

— **Vörheny.** A tegnapi nap folyamán a következő vörheny megbetegedési esetek lettek bejelentve: Pannovác Mihály 4 éves, Pannovác Katica 13 éves Karácsonyi-utca 1. sz., Rupp Ilona 13 éves zárdabeli növendék.

— **Kép-kisorsolás.** A Németh Lajos által itt Nagybecskereken festett kép kisorsolása Szilveszter napján, délelőtt fél 12 órakor fog megtörténni a vármegyeházán. A sorsolás vezetését dr. Dellimanics Lajosné urnő vállalta magára.

— **Magyar név.** Kiskoru Grünfeld Vilmos bégaszentgyörgyi illetőségű pusztatábi lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Gerő”-re magyarosította.

— **Jószívű rendőr.** A rendesen kérges szívűeknek híresztelt rendőrök közt akad néha érzékeny ember is, mint annak ma délelőtt szemtanúi lehetnek azok, akik a Hunyady-utcában megfordultak Egy 10-12 éves cselédleány állított be valamiért egyik fűszerüzletbe — meztláb. Szegényke nagyon didergett, mig megkapta, amiért küldték, azután készült visszaszaladni gazdájához, aki jómódu, előkelő uriember. A sarki rendőr feltartóztatta a kis leányt iramodásában, kikérdezte állapotáról, megtudta aztán gazdája nevét. Es mig álmélkodott volna, hogy miú szivtelen urak is akadnak, nem sokat mókázott, hanem egy 20 filléres darabot vett ki zsebéből s az arra járó szegényebb emberek körében gyűjtést rendezett a fázó kis leány javára s fáradozását rövid néhány perc alatt siker koronázta: egy vadonat új szörme cipővel a lábán jött ki a kis leányka egyik cipőzletből, ahová a jószívű rendőr ölben vitte be. Könnyezett örömben a kis leány, a jószívű rendőr is. Döntsék el olvasóink, kinek volt nagyobb öröme.

A „TORONTÁL” tárcája.

Válasz.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Édes Mariskám!

Két levél is van előttem, a melyek a kajászó-szent-péteri kaszinóból származnak be. Az egyiket te irtad, a másik ismeretlen kézből jött s legföljebb egynémely „férfias” részlete gyaníttatja, hogy írója sok kemény bál-csatában vett már részt, úgy, hogy eltompult a finomabb, mondhatnám cizellált érzésekkel szemben.

Teljesen bizom benned s azt hiszem el, a mit te irtál, annál is inkább, mert ismerem a századvéget minden ferdeségével együtt, te pedig csak megerősítettél ebben az ismeretemben.

Fiatal vagy még édes kis Mariskám, nagyon fiatal. Látom minden sorodon, hogy tulságos nagy benned az idealizmus, a mit rég kipusztított belőlem az idő.

Mulatás! Hát létezik manap mulatás ennek a szép fogalomnak az elfajulása nélkül? Nem is hiszed, milyen fájdalmasan érintett az ismeretlen levél egyik passzusa, a melyik azt mondja, hogy a vidéken egyébként sem szabad olyan nagyon szigoruaknak lennünk.

Édes Istenem, mi lesz velünk, ha önmagunk állítjuk ki a szegénységi bizonyítványunkat? Nem elég, hogy a főváros egyre csak az isten-

adta mucsaiakon nyargal, okvetlen kell őket követnünk ferdeségeikben, perverz érzelmeikben és romlottságukban is? S ezt még mi magunk ismerjük be? Szeretném ismerni azt a titokzatos idegent s megkérdezni, tegye kezét a szivére s úgy vallja be, hogy komolyan gondolkodik-e, vagy csak tréfál. (Mégis azt hiszem, hogy az utóbbi eset áll.)

De visszatérve a századvégi mulatozás mód-jára, biztosíthatlak, hogy a férfit sohasem lehet okolni semmi neveltségért. Az embereket minden körülmények között nevelni kell, száz-szor jobban a fiatal embereket. Jó érzésű, jól nevelt leánnyal szemben csak egyszer lehet illetlenséget elkövetni, mert — meg fogsz már bocsájtani édes fiam — a ki engem megcsókol, vagy megszorongatja a karomat, azt úgy teremtem arcul ott a bálterem közepén, hogy örök időn keresztül elmulik a kedve az ismétléstől.

Természetes azonban, ha látja, hogy nem talál ellentállásra, növekszik a bátorsága s folytatja a kísérletezést.

Es itt a dolog bibije.

A jól nevelt leány mindig talál lovagias embert, aki megvédje az inzultustól; aki azonban kedvét leli a „heccelésben”, az zsebre rak mindent — s dicsekszik másnap a diadalával.

Biztosíthatlak, hogy velem nem történik ilyesmi, mert már a szemek pillantásában benne van, hogy kihez lehet közelíteni és kihez nem.

A jól nevelt leány meg tudja tartani a kellő korlátokat, vagy van mellette gardedám, vagy nincs. Természetes, hogy csak öröme válik az ifjuságnak, ha a gardedám is vágyik a tiltott gyümölcs után, mert annál könnyebben vezet be a gardirozott hölgyet a századvégi modern bálak alapismereteibe.

Azért csak újból megnyugtathatlak, hogy a fiatal emberek mindenhol egyformák s ha rosszak, hát a nők rontják el. Egy nő javíthat, nemesíthat, áldás fakad a keze nyomán, virágok nyílnak az útján; de ha helytelen irány-ban halad, akkor romboló a munkája s elfajult vezetését, irányadását százan és százan érzik meg mások, akik talán nem is reagáltak az új tanra, hanem úgy ragadt rájuk, mint egy átkos betegség.

Ezeket ne téveszd soha szem elől s akkor veled nem történhetik kajászó-szent-péteri stikli.

En teljesen jól érzem magam csöndes magányomban s éppen nem kívánczom (leg-kevésbé ezek után) vissza a nagyvilág zajába.

Lemondtam a bálakról is — fájdalom nélkül, mert kezdek nagyon, de nagyon más-kepően gondolkodni. No de ezekről a gondola tokról máskor ir szerető barátóid

Boriska.

A másolat hitelül Bob.

A jótékonycélu műkedvelői előadás jövedelme felől való számadás:

Tiszta bevétel 303 frt 62 kr.

Kiadások:

- 1. Kovács Gedeon ruhákért . . . 72 frt — kr.
- 2. Kertész cipőkért 81 " — "
- 3. Stagelschmidt szövetségért . . . 24 " 84 "
- 4. Varrónőnek 10 " 50 "
- 5. Sapkák 7 " 50 "
- 6. Kendők 4 " 20 "
- 7. 15 pár harisnya 3 " 35 "
- 8. Barchett 3 " — "
- 9. 1 gyermeknek Dienstl. k. a. kezéhez 6 " — "

212 frt 54 kr.

marad 91 " 08 "

303 frt 62 kr.

Főúri vadászat. F. hó 18-án tartotta meg gróf Szapáry Pál szerb-szent péteri nagybirtokos szokásos nagyvadászatát a gyálaszigeti uradalman. A vadásztársaság Szerb-Szent-Péterről különvontan érkezett Szegedre s onnan kocsikon a vadászat színhelyére. Az első hajtás 10 órakor vette kezdetét és 12 órakor ért véget; ezután pompás villásreggeli volt az uradalmi tisztikarban, mely után következett a második nagy vonalhajtás, mely 4 órakor végződött. Dacára a rendkívül kedvezőtlen időjárásnak, a vadászat fényes eredménnyel zárult; esett összesen 2230 nyul és 1 róka. A vadászatot résztvettek: gr. Csekonic Endre v. b. t. t., gr. Festetics T. v. b. t. t., gr. Nákó Sándor nagybirtokos, báró Orczy Elek, Ludwig J., az államvasutak igazgató-elnöke, gróf Csekonic Pál, gróf Széchenyi Andor Pál, gróf Csekonic Gyula, gróf Erdődy Sándor, gr. Zichy István, Rónay Jenő főispán, báró Widersperg, báró Liphay Frigyes és neje, Görgey József testőrkapitány, Manasz György, Lovassy Ferenc, Sir W. C. Rumbold. A háziúr, gr. Szapáry Pál és neje lebilincselő vendégszeretettel felejtethetetlen tették a résztvevők előtt ezen vadászati szempontból is oly fényes eredményű vadásznapot.

Köszönetnyilvánítás. Az „Iskolagyermekbarát”-egylet céljaira adakoztak: Poroszkay B. 2 zsák burgonyát s 12 l. babot, továbbá Mencer Lipótné gyűjtőívén: Filkovich Boldizsár, Mencer Lipót, Mencer Lipótné, Mencer Agotta (Szerb-Neuzina), Olvashatlan, Poroszkay, Kéler Akos 1—1 frtot, összesen 7 frt, mely adományokért hálás köszönetét fejezi ki ezúton az egylet elnöksége.

December az erdőn és mezőn. Imár a természet is téli álomba merült. A folyamokat jégkéreg borítja s a fehérbe burkolt hegyeket és völgyeket nyirkos köd szállja meg. Minden olyan csöndes és néma, hogy ha a havon nem látnók a nyul, róka vagy nyest nyomait s a falvak közelébe húzódtott citrom-sármányokat, cinkéket és varjukat: azt kellene hinnünk, hogy a növényzet megszűntével kihalt éghajlatunk alatt az állatvilág is. E hónapokban a menyét, elvetve nyári barna szőrért, már hófehérré változott át, ugyszintén a havasi nyul és hófajdok is, a mivel könnyebben menekülhetnek ellenségeik elől. A kertekben és ligetekben a nyáron át ott tartózkodó madarak helyét mások pótolják, úgy hogy a völgyek és terek szárnyas világát már teljesen átváltoztottnak találjuk. A melegebb éghajlat alá költözött dalosok helyett az erdőkből és havasokról érkezett madarakat látunk, főképp nagy számmal jelentkeznek pírók, fenyves és hurok rigók, lenikék és harkályok. A kertekben néha csapatokban jelenik meg a selyemfarkú lócska, a fenyvesben a tűzszín fejű, szép zöld kis ökörszem s vigan sürgölődik az ágak közt. Az erdő vadjai közül a vaddisznó vadászatát e hónapban fejezik be. A kocák csoportokban tartózkodnak együtt. A fiatal szarvasok is falkásan járnak s a nagy hidegben szükségét keresnek. Az özőn kívül rókára és nyulra vadásznak szorgalmasan.

Halál a menyasszony ablaka alatt. Egy jó családból való vagyonos fiatal ember rejtelmes halálával foglalkoznak most a hatóságok. Néhány nappal ezelőtt halva találták Gottescha Gyula fiatal gazdatiszt, Gottescha Károlynak, gróf Csekonic Endre zombolyai uradalmi intézőjének a fiát Tápió-Györgyén, Fluck Ottokár oda való nagybirtokos házában kertre nyíló ablaka alatt. Egy szerelmi regény rejtélyes és szomorú megoldása a fiatal ember halála, melyet, hogy önmaga idézett-e elő, vagy hogy erőszakosan fosztották e meg életétől, máig még csak nem is sejtjük. A jelek egyiket is, másikat is sejtetik és annál nehezebb a hatóságok feladata, mert az előzmények öngyilkosságra engednek következtetni, de a vizsgálatnak olyan számai is vannak, melyekből az következtethető, hogy a nagyreményű fiatal ember bosszu áldozata. Gottescha Gyula vőlegénye volt Fluck Ottokár leányának, Mártának. Evek óta ismerték és nagyon szerették egymást a fiatalok. Két hét előtt a fiatal ember levelet kapott menyasszonyától, ki meg-

írja neki, hogy nem lehetnek egymáséi, mert ő másnak nyújtja kezét. A szerelmes ember csak annyit válaszolt erre a levélre, hogy megöli őt is, magát is, ha mással lép az oltár elé. E levélre Gottescha csakhamar megkapta a választ. Azt írta volt menyasszonya, hogy beszélni óhajt vele. Jöjjön ki Tápió-Györgyére és várja meg őt a kert ablakánál.

Biztonság okáért hozzon magával revolvvert is, nehogy baja essék, — írta neki a leány. Gottescha másnap ki is ment menyasszonyához. Hogy mi történt köztük, azt senki sem tudja. A fiatal embert a menyasszony nyitott ablaka előtt halva találták. Zsebébenegy vadonatúj revolvvert találtak, melyben benne volt még mind a hat töltény. Mellette azonban a fűben találtak egy másik revolvvert is, egy kilenc milli méterest és ebből hiányzott egy töltény. Azt már kinyomozták, hogy a fiatalember csak a zsebében levő revolvvert vitte magával és minthogy künt a falun sem menyasszonya házában, sem másutt nem fordult meg, rejtelmy marad, hogy honnan szerezte ezt a másik fegyvert. Azt hiszik tehát, hogy a szerelmes vőlegény ortvátadás áldozata lett. Ezt a gyanút megerősíti az a körülmény is, hogy Gotteschára az utolsó két hét alatt kétszer rálőttek olyankor, mikor menyasszonyától a kerten keresztül távozott. Az ügyet most a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája vette kezébe.

Találatott. Egy pénztárca találatott tegnap a megyeház előtti járdán 73 kr. tartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

Irodalom.

Ünnep. Ünnepe ez a fiatal leánynak, mikor hetenkint vasárnap megkapja az ő szép lapját, a „Magyar Lányok”-at, melyet Tutsek Anna nagy gondnal szerkeszt. A magyar leányvilág lapja ez a szó legszorosabb értelemben; minden sora, minden betűje az ő számára íródik. Minden számában egy-két folytatásos regényt, több elbeszélést, verset, hasznos tudnivalókat és sok művészi képet közöl, melyeket a legelőkelőbb írók írnak. A karácsonyi szám kiválóan szép lesz. Eltekintve attól, hogy körülbelül kétakkora terjedelmű lesz, mint a rendes számok, gyönyörű műmellékletet ad, mely minden leányszobának kedves díszül fog szolgálni. A karácsonyi számot minden új előfizető ingyen kapja, még pedig két nappal az ünnep előtt, hogy ezt a gyönyörű ünnepi számot is a karácsonyfára tehessek. Karácsonyra igazán nem adhatunk kedvesebb, tartósabb ajándékot a leánynak, mint ha megrendeljük számára a Tutsek Anna szép újságját, negyedévre csak 1 frt 50 kr. Olyan csekély összeg ez, hogy nem is szabadna hiányozni egy házból sem, a hol serdültebb leányok vannak. — Kiadóhivatal Budapesten, (Andrássy ut 10. sz).

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 21-én.

Budapest, dec. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt Széll Kálmán miniszterelnök szólalt föl, beszédének lényege: mivel az osztrák Reichsrath tegnap utolsó ülését tartotta ebben az esztendőben, tehát a folyó év végeig megfelelő javaslat Ausztriában törvénynyé nem váthatik, — a kvóta-javaslat további tárgyalása céltalan. Az ülések meghosszabbítására sincsen szükség, amiért is indítványozza, hogy a holnapi (pénteki) ülés napirendjére tüzzék ki a két ujoncozási javaslatot.

Tóth János szerint az ujoncozási javaslat sem léptethető életbe, a 14. §-sal, tehát ennek tárgyalása is célszerűtlen.

Széll Kálmán miniszterelnök tagadja ezt, mert a kvóta-terminushoz van köve, míg az utóbbi nincs. Csak azért ajánlotta az ujoncozási javaslatok tárgyalását, hogy a holnapi ülés nap kárba ne vesszen.

Beszéltek még Ráttkay László, Kolozsvári Kiss István, Ugron Gábor, kiknek szavaira a miniszterelnök együttesen válaszolt.

Ezután elnök kimondotta a határozatot, hogy a kvóta-javaslat tárgyalása levetetett a napirendről és a Ház holnapi ülésén a miniszterelnök javaslatot tesz a parlament munkarendjéről.

A szélsőbal azzal a kijelentéssel osztott szét, hogy megint közelebb jutottunk egy lépéssel a függetlenséghez.

A reichsrath elnapolva.

Budapest, dec 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A reichsrath üléseit ma bizonytalan időre elnapolták.

Elitelt katonatisztek.

Budapest, dec. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Élénk emlékeztében van még mindenkinek az a kinos incidens, a melyet Szeged egyik előkelő éttermében scenirozott három katonatiszt. A kinos ügy epilogusa ma játszódott le a szegedi hadbíró-ság előtt, a mikor is a három katonatiszt súlyos büntetésben részesült. A nyáron, június 4-én történt ugyanis, hogy Engel Lajos a „Szegedi Napló” kiadója egyútt mulatott a Kass vigadóban Reich Benő odaváló mérnök és többek társaságában. A másik asztalnál tisztekkel együtt több orfeum-hölgy vacsorázott. Valami csekélység miatt a tisztek szóváltásba elegyedtek Engel Lajossal. A szóváltásnak pedig botrány lett a vége. Engel Lajosra ugyanis a három helyőrségi tiszt, névszerint Andor Béla főhadnagy, Zeidler Antal főhadnagy és Veres Zoltán hadnagy kardot fogtak és súlyosan meg is sebesítették. A három katonatiszt ellen a katonai parancsnokság megindította a vizsgálatot, ma pedig a hadbíró-ság ítéletet is mondott felettük. A hadbíró-ság ítéletét Tóth István helyőrségi őrnagy hirdette ki s az elitelték rögtön meg is kezdték büntetésük elszenvetését. Az ítélet a következő. A hadbíró-ság elitelte Andor Béla főhadnagyot három havi, Zeidler Antal főhadnagyot másfél havi, Veres Zoltán hadnagyot másfél havi fogságra.

Fogyasztási záróvonalak.

Budapest, dec. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A magyar határon levő vámhivatalokat hivatalosan utasították, hogy azon esetben, ha az átutalási törvény nem jönne létre, állítsák fel a fogyasztási záróvonalat.

Gyilkos menyasszony.

Budapest, dec. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tragikusvégű Gottescha Gyula családja Fluck Mártát, Gottescha Gyula menyasszonyát azzal gyanúsítja, hogy a vőlegényét ő gyilkolta meg féltékenységből. A vizsgálatot most ez irányban folytatják és máris egész csomó erős gyanuok támogatja ezt a föltevést. (L. híreket.)

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. december 21.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frttól	frtig		frttól	frtig	
Bánsági	ó	76	7.65	7.70	80	8.15	8.25
Tiszavidéki	„	76	7.65	7.75	80	8.20	8.30
Pestvidéki	„	76	7.60	7.70	80	8.15	8.25
Bácskai	„	76	7.80	7.95	80	0.	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós		
			70—72	6.20	6.30
„	„	másodrendű	60—62	6.05	6.15
Árpa	„	takarmány	60—62	5.70	5.80
„	„	égetni való	62—64	5.45	5.55
„	„	sőrfőzésre való	64—66	6.25	6.50
Zab	„	—	39—41	5.35	5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	4.60	4.85
„	„	másnemű	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Tartózkodó irányzat, vételkedv gyöngye, majdnem tüzetlen.

Köttetett:

Buza 1900. áprilisra	7.93—7.94
Buza 1900. szept-re	8.01—8.02
Rozs áprilisra	6.46—6.47
Zab áprilisra	5.08—5.09
Tengeri 1900. májusra	5.00—5.01

Nyilvánter.

1898. B. 45/16.

Ő Felsége a király nevében. A nagybecskereki kir. járásbíró, mint büntető bíróság, dr. Eibeschtz Miksa nagybecskereki ügyvéd által képviselt Roth Bernát budapesti lakos mérnöknek, mint magánvádlnak, Nagy Dezső nagybecskereki ügyvéd által védett Weisz Gyula, volt nagybecskereki lakos, mérnök és Benkovich Mihály nagybecskereki lakos, gyógyszerész, mint vádlottak ellen 1898. évi április hó 23-án 1050. és 1051. sz. alatt rágalmasz vétsége miatt folyamatba tett bűnperében az alulírt napon és helyen következő

ítéletet hozott:

Weisz Gyula 34 éves, r. kath., nőtlen, büntetve nem volt, vagyontalan, mérnök, temesvári (Belváros, Deák-utca 3.) lakos, vádlottat a kir. járásbíró vétkesnek nyilvánítja a Btk. 258. §-a utköző, Roth Bernát budapesti lakos, mérnök sérelmére elkövetett rágalmasz vétségében, mely miatt a Btk. 92. §-ának alkalmazásával főbüntetéskepen Egyszáz (100) frt és mellékbüntetés gyanánt Ötven (50) frt pénzbüntetésre ítéli. A vádlott végrehajtás terhe mellett köteles 15 nap alatt a pénzbüntetés és a netán fölmerülő büntető költségeket az államkincstárnak, továbbá 130 frt költséget magánvádlnak, ezenkívül Meininger Péter szakértőnek 45 frt, Schlatter Alfréd szakértőnek 45 frt és Knáb Adám szakértőnek 30 frt díjat megfizetni. Az 1892. évi XXXVII. t. cikkben meghatározott célokra szánt pénzbüntetés behajthatatlanság esetében minden tíz frt helyett egy-egy napi fogházra fog átváltotatni. Jelen ítéletet indokaival együtt jogerőre emelkedése után a vádlott költségén a Nagy-Becskereken megjelenő „Torontál” c. napi lapban közzé kell tenni. A bíróság dr. Eibeschtz Miksa ügyvéd díját magánvádlnak irányában 80 frtban, dr. Nagy Dezső ügyvéd díját Weisz Gyula vádlott irányában 70 frtban, Benkovich Mihály vádlott irányában 10 frtban s végül Meininger Péter és Schlatter Alfréd szakértők díját 45-45 frtban és Knáb Adám szakértő díját 30 frtban megállapítja. Benkovich Mihály vádlottat a bíróság a rágalmasz vétségének vádjá alul felmenti.

Indokok:

Nagy-Becskerek városa az 1895. évben villamvilágítást létesített s a berendezéssel Ganz és társa budapesti céget bízta meg.

A berendezésnél Ganz és társa céget egyik alkalmazottja: Roth Bernát mérnök képviselte. Midőn a villammű elkészült, Ganz és társa cég a város kérésére megengedte, hogy a város a villammű vezetésénél Roth Bernátot alkalmazhassa.

Roth Bernát 1897. évi május hó 14-ig volt a villammű vezetője s azután kilépett a város alkalmazásából, a villammű vezetését pedig Weisz Gyula, mint városi mérnök vette át.

1898. évi március hó 29-én Nagy-Becskerek városa közgyűlést tartott s ezen a villammű kezelése került tárgyalás alá. Többen Weisz kezelését találták helyesebbnek, mások pedig a régebbi rendszert dicsőítették és Weisz Gyula ellen heves támadást intéztek.

Weisz Gyulát a támadás felháborította s felindulásában ezekre a szavakra ragadtatta magát: „Hogyan védelmezhetik Rothot, aki annyit lopott és csalt, a mennyit csak tudott.”

Roth Bernát e miatt panaszt emelt Weisz Gyula ellen, egyúttal Benkovich Mihályt is vádolta, mert ez állítólag Weisz Gyulával együtt kiállította a közgyűlésen, hogy Roth lopott és csalt.

Weisz Gyula a tárgyalás folyamán eleinte beismerte, hogy az említett kifejezéseket használta, de avval védekezett, hogy az igazságtalan támadás hozta ki a sodrából és hogy tulajdonképpen azokkal a szavakkal Rothot, kit nem is ismert, bántani nem akarta, hanem csak azt a rendszert ítélte el, mely akkor uralkodott, midőn Roth vezette a villamművet. Később a vádlott megváltoztatta a védekezési módját és kijelentette, hogy a panaszolt kifejezéseket igenis Rothra értette és azok valóságát bizonyítani kívánta. Előadta, hogy nem emlékszik ugyan már, hogy a vita hevében mit mondott, de bizonyítani képes, hogy Roth a várost háromféleképpen megkárosította.

Először az által, hogy habár a városnak volt alkalmazottja, eljárásában az ellenérdekű Ganz és társa cégnek tett szolgálatot.

Másodszor az által károsította meg a várost, hogy a villamműveknek a városi középületekbe való bevezetésénél hamis munkás-jegyzékeket mutatott be a városnak, a munkás-jegyzékekbe a valóságtól eltérően nagyobb munkaidőt számított fel, nagyobb munkabéreket fizettetett magának a város által, mint a mennyiért a munkásokat alkalmazta.

*) Az e rovat alatt közzétett nem vállal felelőséget a szerk.

Harmadszor azáltal okozott tetemes kárt a városnak, hogy a villamműnél sokkal több szénét fogyasztott, mint a mennyire tényleg szükség volt.

Roth Bernát a vádbeli állítások valóságát tagadta és nem ellenezte a bizonyítást. A kettős alkalmazásra vonatkozóan a magánvádlnak előadta, hogy a cég érdeke nem állott ellentétben a város érdekével, mert a munkálatokra nézve a szerződésben egyezségárak voltak megállapítva s ennél fogva visszaélésről szó sem lehetett, még annak dacára sem, hogy habár ő a várostól kapott fizetést, egyúttal a Ganz és társa cégtől is részesült 1 1/2% nyi jutalomban minden ki egyenlített számla után.

A munkás-jegyzékek tekintetében magánvádlnak tagadta, hogy a munkás-jegyzékek a valóságnak meg nem felelnek s azt is tagadta, hogy a kimutatott szénfogyasztás mennyisége a szűk ségletet meghaladja.

Magánvádlnak bizonyítása végett, hogy a vádlottak a panaszolt kifejezéseket használták, Pejts György, Brájer Lajos, Hiller László, Gyorgyevits Milos, Franz József, Steinitzer Géza és Mencer Lipót tanukra hivatkozott.

Benkovich Mihály vádlott tagadta, hogy Roth ellen a rágalmasz kifejezést használta s csak annyit ismert be, hogy midőn Weisznek fejtegetéseit hallotta, felkiáltott, hogy az mégis hallatlan, hogy a várost lophatják és csalhatják.

A kihallgatott tanuk közül Pejts György, Brájer Lajos, Franz József, Steinitzer Géza és Mencer Lipót hallották, midőn Weisz a panaszolt kifejezéseket mondotta.

Benkovich Mihály vádlottra vonatkozóan azonban csak Gyorgyevits Milos tanu hallotta a panaszolt kifejezéseket.

Weisz Gyula a vádlott állításainak bizonyítása végett Erdődi Mihály, Csernyi Samu, Csizmits Antal, Davits Szvetozár, Raits Lyuba, Franner Károly, Roth Jakab, Mandoki József és Hadacsi József tanuk kihallgatását kérte, ezenkívül a Ganz és társa cég birtokában levő munkás-jegyzékekre és a város levéltárában őrzött iratokra hivatkozott, egyúttal szakértők meghallgatását kívánta.

Ezzel szemben magánvádlnak annak bizonyítása végett, hogy a munkálatok és az ár felszámítás kívánni valót nem hagytak hátra, a városi villammű-bizottság tagjait, arra nézve pedig, hogy a munkás-jegyzékeket a munkavezetők bementése alapján készítette s hogy tartalma a valóságnak megfelel, Hien Vencel és Schubert Imre tanuk kihallgatását kérte.

A bíróság a Btk. 263. §-a alapján elrendelte a bizonyítást, beszerezte a vonatkozó iratokat és munkás-jegyzékeket, kihallgatta a hivatkozott tanukat és mindezekből a következő meggyőződést merítette:

A villammű berendezésénél, a város középületeibe való bevezetésénél, habár egységárak voltak megállapítva, lehetetlen, hogy a város érdeke a Ganz és társa cég érdekével teljes összhangban állott volna, a magánvádlnak azonban nem oka annak, hogy az érdekellentét fenforgott s minthogy arra nézve adat nem merült fel, hogy a magánvádlnak az említett érdekellentétet a maga javára zsákmányolta, ennél fogva a vádlott által használt kifejezés e részben igazoltnak nem tekinthető.

Ami a munkás-jegyzékeket illeti, a tanuk vallomásából kitűnik, hogy a villammű bevezetésénél alkalmazott munkások nem jártak el mindég a kellő szorgalommal s a munkavezetők sem gyakorolták mindég teljes mértékben a felügyeletet, de minthogy nem merült fel bizonyíték arra nézve, hogy mindez a magánvádlnak tudtával történt, hogy ő a várost megkárosítani szándékozott, ennél fogva a vádlott állítását ebben a tekintetben is alaptalannak kell tartani.

A szénfogyasztásra nézve a szakértők véleménye alapján valószínűnek látszik ugyan, hogy a takarékoság nagyon hiányos volt, de minthogy ezt a körülményt a magánvádlnak szoros összefüggésbe hozni nem sikerült, ennél fogva a panaszolt kifejezéseknek ebből a szempontból nem volt jogosultságuk.

A hivatkozott tanuk közül Roth Jakab megidézhető nem volt, de kihallgatására nincs is szükség, mert a tényállás teljesen tisztá.

Ugyanebből az okból mellőzte a bíróság a vádlottnak azt az indítványát, hogy a várostól a villamműre vonatkozó egyéb iratok is beszereztesse.

A vádlott ezenkívül Strasser N. ügynök kihallgatását is kérte, mert ez neki, midőn a villamművet vezette, a szénelárusító cég részéről percentet ígért s ennél fogva a vádlott szeretné tudni, kapott e a magánvádlnak ilyen percentet.

A bizonyítás elrendelhető nem volt, mert nem vonatkozik határozott állításra.

Mindezeknél fogva Weisz Gyulát vétkesnek kellett nyilvánítani, még pedig a rágalmasz vétség-

gében, mert többek jelenlétében oly kitejésekkel illetve magánvádlnak, melyek valódiságuk esetében okot szolgáltatnak volna arra, hogy Roth ellen a büntető eljárás megindíttassék, a melyek alkalmasak arra, hogy őt a közmegegyezésnek kitégyék.

A büntetés kiszabásánál nyomatékos enyhítő okul szolgált és a Btkv. 92. §-ának alkalmazását vont maga után a vádlott rovatlan élelete, továbbá az a körülmény, hogy történtek szabálytalanságok s hogy a vádlott hivatali tulbuzgóságában és felindult állapotban követte el a rágalmaszt.

A pénzbéli marasztalás a bűnösség következménye,

A pénzbüntetésnek fogházra való átváltotatása a Btkv. 53., a hírlapi közzététel pedig annak 277. §-án alapszik.

Benkovich Mihály vádlottat nem lehetett elítélni, mert azok a kifejezések, melyeket beismer, nem foglalnak magukban a magánvádlnak ellen rágalmaszt, tagadásával szemben pedig elegendő bizonyíték nem merült fel.

Kelt Nagybecskereken, a kir. járásbírósnál, mint büntető bíróságnál, 1899. évi február hó 28-án. Alföldy Ede s. k., kir. járásbíró.

Kiadta a nagybecskereki kir. járásbírósnak, mint büntető bíróságnak, 1899. évi november hó 18-án. Dr. Cocron Miklós, kir. aljárásbíró. Jelen ítélet jogerősségét hivatalosan igazolom.

Nagy-Becskereken, a kir. járásbírósnak II. számú jegyzői irodájában, 1800kilencvenkilenc évi november hó (18.) tizenhatalcadikán. Bigo Dénes, kir. járásbírósnak irnok.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.
(Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e.
11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.;
éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra
20 p.; este 6 óra 45 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p.
(csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; dél-
után 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.
(Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel
3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; dél-
után 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra
36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; dél-
előtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Az uri-utcában, 267. sz. a. egy 3 szoba,
konyha, éléskamra, faszín és pincéből álló

lakás

azonnal kiadandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 900—x.15

VASUT-ÜGYEK.

1. 915. sz. 1899.

Torontáli h. é. vasutak.
Üzletigazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott üzletigazgatóság kavics szükségletének szállítást 1900. évre biztosítani óhajtván, ezennel nyílt pályázatot hirdet.

A szállítandó mennyiség 4500 m³ rostálatlan bánya- vagy folyamkavics.

Az általános feltételeken kívül alulírt üzletigazgatóság kiköti még magának a következőket:

1. A fenti mennyiség beszállítása legkésőbb 1900. évi április hó végéig történjék.

2. A kavics minősége olyan legyen, hogy egy 8 m/m-es kavics-rostálva 50% kavics és 50% aprószemű rostaalja, illetve tiszta iszapmentes durva homok maradjon.

3. A pályázatban kiteendő az ajánlott egységár m³-ént vagy 10 tonnás vagononként, továbbá hogy, a szállító az ajánlott egységárért a kavicsot mely állomásra szállítva, vagonba rakva avagy szabályos idomban lerakva adja át, első esetben kiteendő, hogy képes-e teljes kavicsvonalakat indítani és mely határállomásunkra, utóbbi esetre megjegyeztetik, hogy a kavicsnak deponált állapotban való átadása csakis a T. h. é. v. valamely alkalmas állomásán eszközölhető.

4. Bánatpénzül a szállítandó anyag összértékének 5% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban leteendő.

5. A szabályszerűen bélyegzett pályázathoz a szállítani szándékozott kavics mintája csatolandó.

6. Végül az üzletigazgatóság kiköti magának, hogy a biztosított mennyiségből 25%-al többet vagy kevesebbet vegyen igénybe és hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszon.

A fentemlített általános feltételeket tartalmazó füzet 20 kr. és 20 kr. portó ellenében alulírott igazgatóságnál beszerezhető.

A mintával és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok 1900. évi január 10. éni déli 12 óráig alulírott üzletigazgatósághoz „Ajánlat 13.559/99. számhoz” megjelöléssel, a bánatpénzek pedig egy nappal előtt előbb főpénztárunkban nyújtanók be.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy a pályázó a Thév nál érvényben levő általános, valamint a jelen hirdetményben felsorolt szállítási feltételeket ismeri és hogy azokat feltétlenül elfogadja.

Nagybecskereken, 1899. december 6.

Az üzletigazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

158725/99. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Uj személy-és podgyászdijszabás életbeléptetése a Somogy-Szob-Barcsi h. é. vasuton.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint az előbb nevezett h. é. vasuton 1900. évi január hó 1-én új személy-és podgyászdijszabás lép életbe, melylyel az 1891. évi szeptember hó 1-én életbeléptett dijszabás érvényen kívül helyeztetik.

Ezen dijszabás a magy. kir. államvasutak dijszabás elárusító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 20 fillérért kapható.

Budapest, 1899. évi november havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Hirdetmény.

Módoson, Fendler Tamás és neje Zsófia tulajdonát képező 332. öi. sz. házban, a Nagy Béla-féle üzlethelyiség a hozzátartozó

lakással és mellékhelyiségekkel 1900. évi február hó 1-étől kezdve bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást nyújt ezen tárgyban Butschek József takarékpénztári könyvelő Módoson. 1064-33

1420. B. v. k. szám 1899.

1097-1.1

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. törvényszéknek 1899. évi 12574. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1899. évi V. 1992. szám alatt kelt végzése folytán Viszkocsil Lajos katalinfalvai lakos részére Zeppezauer Károly és neje b.-sz.-györgyi lakosnál 29 forint és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1899. évi november 29-én felülfoglalt 529 forintra becsült butorokból álló ingóknak alperesek lakásán, B.-Szt.-Györgyön bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1900. évi január hó 5-ik napjának délelőtti 9 órájára tüzetett ki az 1899. évi V. 1992/2. szám alatt kelt végzés alapján.

Együttal felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX.

t.-c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1899. évi december 17-én.

Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

12.294. kig. szám 1899.

1096-3.1

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Nagyteremia községben rendszeresített 400 frt fizetéssel egybekötött községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerai óhajtják, hogy kellőleg okmányolt, nyelvismeretüket igazoló kérvényüket hozzám 1900. évi január hó 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyszentmiklós, 1899. évi december 9-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

Utolsóelőtti hét!

100.000 koronás,
5 egyenként 20.000 koronás
főnyereményeket

tartalmaz a 1007-3.2

Nagy Jótékonsági Sorsjáték
a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára
s kétségtelűen a legjobb, legolcsóbb és legcélszerűbb
karácsonyi ajándék,
melyet egy sorsjegy megvétele által
csak 1 koronáért nyerni lehet.

Kívánatra az összes nyeremények 20% levonásával készpénzben beváltatnak.

Minden sorsjegy mind a 6 húzáson játszódik, s így egyetlen sorsjeggyel 6 főnyereményt is meglehet útni.

Első húzás visszavonhatatlanul már 1900. január 4.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Stagelschmidt féle házban (nagy-hid mellett) levő

● kávéházat és vendéglőt, ●

a melyben a n. é. közönség már azelőtt is pártfogásával megtisztelt ismét átvettem.

Ugy a kávéházat, mint az éttermet egészen átalakítom és elegánsan berendezem.

Jó konyhám és pincém már évek óta a legjobb hírnévnek örvend.

A pincémben fekvő ismert valódi boraimat 80 kr. helyett most 40-60 kr-ért adom.

Legjobb KÖBÁNYAI SÖRT, az „Első magyar sörfőzde részvénytársaság”-tól, raktáron tartok, a melyet mindig csak friss állapotban szolgáltatok ki.

A midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására hozom, kérem szives pártfogását a jövőben is.

Kiváló tisztelettel

Klein János.

1085-3.2

